

Številka: 3563-0086/2025-3

Datum: 27. 3. 2025

**MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR
DUNAJSKA CESTA 48**

1000 Ljubljana

Zadeva: Naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev rudarske pravice za pridobivalni prostor glinokop Hardeška šuma – širitev 5, PARC. 100, 101, 102 K.O. 318 HARDEK, PARC. 486/1, 486/2, 486/3, 485, 484, 488 K.O. 319 LITMERK

Na osnovi vaše vloge št. 0141-8/2023-2430-18 z dne 24.02.2025, prejeto dne 27.02.2025, izdajamo v skladu s 97. in 98. členom Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10; v nadaljevanju ZON), naravovarstvene smernice za pripravo koncesijskega akta za podelitev rudarske pravice za pridobivalni prostor glinokop Hardeška šuma – širitev 5, PARC. 100, 101, 102 K.O. 318 HARDEK, PARC. 486/1, 486/2, 486/3, 485, 484, 488 K.O. 319 LITMERK.

Izkoriščanje mineralne surovine opekarske gline v pridobivalnem prostoru Hardeška šuma 5 leži na zemljiščih oziroma delih zemljišč z naslednjimi parcelnimi številkami: 100, 101 in 102 k.o. Hardek in parcelnimi številkami 486/1, 486/2, 486/3, 485, 484 in 488 k.o. Litmerk v občini Križevci pri Ljutomeru. Koncesijanaj bi se podelila za obdobje 12 let (vključno s sanacijo), količina mineralne surovine, ki se lahko izkoristi znaša 613 174 m³, bilančnih zalog opekarske gline v raščenem stanju . Skupna površina predlaganega pridobivalnega prostora je navedena v Rudarskem projektu za pridobitev koncesije in znaša 59. 425 m².

1 UVOD

Naravovarstvene smernice so strokovno gradivo, s katerim se za območje, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, opredelijo varstvene usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Državni in lokalni organi ter druge osebe javnega prava, ki so pristojne za pripravo prostorskih aktov in drugih aktov rabe naravnih dobrin, si morajo v postopku priprave teh aktov pridobiti naravovarstvene smernice.

2 SPLOŠNI DEL

Območje predvideno za izkoriščanje in območje njegovega daljinskega se nahaja izven posebnega varstvenega območja (območja Natura 2000) in zavarovanega območja. Na območju načrtovanega posega ali območju vpliva ni naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.

Na podlagi podatkov ekspertnega mnenja Lešnik, A., K. Pobiljšaj, & M. Govedič, 2023. Dvoživke (Amphibia) in močvirska sklednica (*Emys orbicularis*) na območju glinokopa Hardeška šuma. Ekspertno mnenje. Center za

kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 15 str. [Naročnik: VGB Maribor d.o.o., Maribor.] v Poročilo o vplivih na okolje za glinokop Hardeška šuma - ŠIRITEV 5, ki ga je izdelal IRGO, inštitut za rudarstvo, geotehnologijo in okolje, št. 2008715, Ljubljana, december 2023 pa je bilo ugotovljeno, da širše območje kot tudi območje predvidenega posega predstavlja habitat zavarovanih prostoživečih vrst, zavarovanih z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19; v nadaljevanju: Uredba), ki jih navajamo v nadaljevanju in zanje podajamo varstvene usmeritve.

3 POSEBNI DEL

Zavod RS za varstvo narave je izdal Splošne naravovarstvene smernice za urejanje prostora (številski dokumenta 8-III-223/1-O-16/TK, maj 2016) in dne 30.3.2021 posodobljene Splošne naravovarstvene smernice za urejanje prostora, ki so dostopne na povezavi svetovnega spleta: <https://zrsvn-varstvonarave.si/wp-content/uploads/2021/03/Splo%C5%A1ne-naravovarstvene-smernice-za-urejanje-prostora.pdf> ter dne 19.02.2009 konkretne smernice za OPN občine Ormož (št. naloge 4-III-51/5-O-09/SK). Dne 26.10.2016, prvo mnenje nosilcev urejanja prostora - Spremembe OPN Občine Ormož (S OPN 1) (4-III-1026/2-O-16/SK), dne 13.3.2017 drugo mnenje nosilcev urejanja prostora – predlog sprememb in dopolnitev OPN Občine Ormož (S OPN 1) (4-III-1026/4-O-16/SK) in dne 21.04.2017 Naravovarstvene smernice k spremembam in dopolnitvam OPN Ormož (SD OPN OR 1) (4-III-1026/6-O-16/KK), dne 17.04.2023 Spremembe in dopolnitve Občinskega prostorskega načrta Občine Ormož (SD OPN OR1) – gradivo za izdajo mnenja nosilcev urejanja prostora k osnutku načrt (3563-0146/2023-4), dne 31.1.2024 Glinokop Hardeška šuma – širitev 5 na zemljiščih v k.o. 313 Hardek s parc. št. 100, 101, 102 in k.o. 319 Litmer s parc. št. 486/3, 486/2, 486/1, 484 – del, 485 in 488, občina Ormož – strokovno mnenje v predhodnem postopku (3562-0130/2024-2). Prav tako je Zavod 7.2.2023 izdal Strokovno mnenje v zvezi z izdelavo tehnične dokumentacije za izkoriščanje mineralne surovine opekarske gline v pridobivalnem prostoru Hardeška šuma - širitev 5, k.o. Litmerk in k.o. Hardek, Občina Ormož (3563-0017/2023-2) v katerem se je Zavod izrekel da za to območje izdelava naravovarstvenih smernic in izdaja naravovarstvenega mnenja nista potrebni.

Na podlagi podatkov ekspertnega mnenja Lešnik, A., K. Pobiljšaj, & M. Govedič, 2023. Dvoživke (Amphibia) in močvirska sklednica (*Emys orbicularis*) na območju glinokopa Hardeška šuma. Ekspertno mnenje. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 15 str. [Naročnik: VGB Maribor d.o.o., Maribor.] v Poročilo o vplivih na okolje za glinokop Hardeška šuma - ŠIRITEV 5, ki ga je izdelal IRGO, inštitut za rudarstvo, geotehnologijo in okolje, št. 2008715, Ljubljana, december 2023 pa je bilo ugotovljeno, da širše območje kot tudi območje predvidenega posega predstavlja habitat zavarovanih prostoživečih vrst, zavarovanih z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19; v nadaljevanju: Uredba) in zato v nadaljevanju podajamo konkretne varstvene usmeritve za varstvo habitata zavarovanih prostoživečih vrst.

Na območju glinokopa Hardeška šuma je zaradi predhodnih posegov ohranjenih le še nekaj naravnih vodnih habitatov dvoživk. To so večinoma vode v severnem večinoma gozdnem delu območja – potok, ki vijuga ob severovzhodni meji predvidene širitve glinokopa, manjše mlake v gozdu ali povirja v manjših močvirnih dolinah ob robu gozda. Večina ostalih trenutno obstoječih voda na območju glinokopa je sekundarnega nastanka kot posledica kopanja gline oz. del po zaključku izkopavanja. V nekaterih ostankih gozda oz. v različno širokih pasovih dreves in grmovja v osrednjem delu nekdanjega glinokopa so ohranjeni ostanki posameznih močvirij in nekaj mlak. Na odprtem območju, pa se zaradi neprepustnih tal po dežju voda nabira tudi v različno velikih, a večinoma plitvih kotanjah.

Glede na rezultate terenskih raziskav, je širše območje Glinokopa hardeška šuma in območje predvidenega posega Hardeška šuma – širitev 5 habitat naslednjih zavarovanih vrst: navadni močerad (*Salamandra salamandra*), veliki pupek (*Triturus carnifex* veliki pupek), navadni pupek (*Lissotriton vulgaris*), navadna krastača (*Bufo bufo*), hribski urh (*Bombina variegata*), zelena rega (*Hyla arborea*), rosnica (*Rana dalmatina*), sekulja (*Rana temporaria*) in zelena žaba (*elophylax* sp.), območje ima tudi velik potencial za naselitev močvirske sklednice (*Emys orbicularis*).

Zgoraj navedene vrste so v skladu z 81. členom ZON uvrščene v Prilogo 1 in Prilogo 2 Uredbe, za katere so v skladu z Uredbo določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov. Ugodno stanje habitatov zavarovanih živalskih vrst se med drugimi zagotavlja z določanjem usmeritev, izhodišč in pogojev za habitate živalskih vrst v naravovarstvenih smernicah in z izvajanjem drugih ukrepov varstva v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave. V skladu s 23. členom Uredbe se habitat zavarovanih živalskih vrst ohranjajo v ugodnem stanju tako, da se posegi in dejavnosti v teh habitatih, zlasti v dobro ohranjenih delih, načrtujejo tako, da je njihov neugoden vpliv čim manjši. Posegi in dejavnosti se načrtujejo z namenom ohraniti habitate živalskih vrst v ugodnem stanju na način in v obsegu, da se v največji možni meri ohranja ali veča naravna razširjenost habitatov živalskih vrst in območij, ki jih posamezni habitat živalske vrste znotraj te razširjenosti pokriva, in da se ohranja specifične strukture habitata živalskih vrst in naravne procese ali ustrezno rabo v skladu z varstvenimi cilji, določenimi v prilogi 4 Uredbe. Varstveni cilji med drugimi določajo ohranjanje raznolikosti habitata zavarovane vrste, zlasti pa ohranjanje tistih mest v habitatu, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze zavarovane vrste (npr. mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje); ohranjanje ustreznih ekoloških značilnosti habitata zavarovane vrste, zlasti z ohranjanjem struktur, ki jih zavarovana vrsta v habitatnem tipu potrebuje za preživetje in uspešno razmnoževanje; ohranjanje naravne sestave biocenoze, brez tujerodnih vrst ali podvrst in biotehnološko spremenjenih organizmov; ohranjanje neonesnaženega zraka, vode in tal, v primeru onesnaževanja pa izboljševanja stanja; ohranjanje celovitosti habitata oziroma povezovanja fragmentiranih delov habitata nazaj v celoto ter odpravljanje motenj, ki neugodno vplivajo na zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti zavarovane vrste živali (primeroma hrup, množična ali pogostna prisotnosti ljudi, svetlobno onesnaževanje).

Predvideni posegi in sanacija bi pomenili uničenje delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze zavarovanih vrst in uničenje struktur, ki jih zavarovana vrsta v habitatnem tipu potrebuje za preživetje in uspešno razmnoževanje ter povečanje fragmentiranosti habitata. Prav tako bi se posledično poslabšalo ekološke značilnosti habitata.

3.1 Konkretna varstvena usmeritve za varstvo habitatov zavarovanih prostoživečih vrst

- ustrezna izvedba pripravljanih del, ki bodo vključevala ohranitev buffer cone med območjem eksploatacije in potokom na severovzhodni meji širitve (t.i. Potok 2) v širini najmanj 10 m ter z ustrezno sanacijo območja, ki bo vključevala strokovno zasajevanje pravilno izbranih vrst (lokalno avtohtone vrste) in sanacijo gozdnega roba;
- v brežine in strugo Potoka 2 se ne posega, vsaj v širini 10 metrov d brežine;
- uredi naj se začasni usedalniki za prestrezanje plavin iz glinokopa, ki ga bo potrebno redno vzdrževati, za izpust meteornih in zalednih vod iz glinokopa, ki so predvidene v potok na južni meji predvidene širitve 5;
- obstoječih depresij na površinah celotnega glinokopa Hardeška šuma, kjer se odkop ne izvaja več in je sanacija zaključena, se ne zasipava, oziroma se jih ohrani v obstoječem stanju;
- za območje predvidene širitve glinokop Hardeška šuma – širitev 5 naj se ob sodelovanju ZGS, ZRSVN in strokovnjaka za dvoživke in plazilce izdela načrt sanacije, ki naj vključuje oz. predvidi:
 - o ustvarjanje pogojev za mrestišča in ohranjanje potenciala za ponovno naselitev močvirske sklednice (vrsta je bila na območju prisotna): ohraniti je potrebno vlagoljubne habitate (mlake), ki bodo nastali v ciklusu od goloseka do ponovne rekultivacije in omogočiti vzpostavitev prisojnih mest s peščeno podlago, ki se jih ne pogozduje;
 - o del območja glinokopa se po sanaciji povrne nazaj v gozd, vzpostavijo pa naj se tudi odprte travniške površine z novimi mlakami. Območje okoli na novo vzpostavljenih mlak naj se v radiusu minimalno 30 m ne zasaja z drevjem. Na teh površinah se v prvi fazi priporoča sejanje z ječmenom, kasneje s senenim drobirjem;
 - o uredi naj se 5 manjših (50–100 m²) in 3 večje mlake (300–500 m²) za dvoživke na že eksploatiranih območjih osrednjega dela glinokopa Hardeška šuma. V večjih mlakah naj bo vsaj v delu kotanje omogočena globina več kot 1 m, brežine pa naj bodo v vseh manjših in

- velikih mlakah položne (naklon <30°). Ob ureditvi mlak naj se postavi table z opozorilom prepovedi vnosa rib.
- ena od mlak za dvoživke velikosti 500 m² z globino najmanj 2 m naj se uredi v osončenem osrednjem delu glinokopa Hardeška šuma.
 - pri vzpostavljanju mlak na že degradiranem območju naj se 'mrtve' zemlje (jalovina) ne prekrije s humusom, saj bo tako sukcesija počasnejša in se območje ne bo prehitro zaraslo z gozdom;
 - vsakih 10 let naj se preveri osončenost novih mlak in po potrebi odstrani lesno oz. grmovno vegetacijo;
 - za mlake s pripadajočim območjem naj se opredeli tudi upravljavec.

4 OPREDELITEV DO POSEGA

V postopku sprejemanja koncesijskega akta je treba pridobiti mnenje z vidika varstva narave - naravovarstveno mnenje. Brez naravovarstvenega mnenja ali obvestila, da izdelava naravovarstvenih smernic ni potrebna, ni mogoče sprejeti prostorskega akta (šesti odstavek 97. člena ZON).

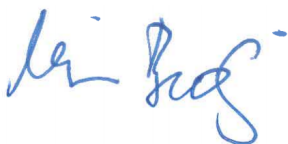
Naravovarstveno mnenje izda organizacija, pristojna za ohranjanje narave, ko prejme zahtevo pripravljavca akta. Tej zahtevi je treba priložiti končni predlog tega akta ter ustrezno obrazložitev, kako je pripravljavec ob pripravi akta upošteval naravovarstvene smernice (sedmi odstavek 97. člena ZON).

Morebitna vprašanja in dodatna pojasnila v zvezi z vsebino naravovarstvenih smernic naslovite na Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Maribor (tel. 02/ 3331 378).

Nosilec naloge:

mag. Mojca Bedjanič, univ. dipl. inž. geol.
naravovarstvena svetnica

mag. Teo Hrvoje Oršanič, univ. dipl. inž. gozd.
direktor

ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE
Št. dok.: 3563-0086/2025 - 3
Podpisnik: HRVOJE TEO ORŠANIČ
Izdajatelj: Republika Slovenija, SIGEN-CA G2
Št. potrdila: 63523679796833105584069394054
Veljavnost: 18.01.2028 Datum in ura: 31.03.2025 06:29
Elektronsko podpisano v dok. sistemu.

Rok Čuš, mag. biol. in eko. z narav.
naravovarstveni svetovalec

Simona Kaligarič, univ. dipl. biol.
visoka naravovarstvena svetnica
vodja OE Maribor

Poslano:

- Naslovnik
- Arhiv, tu

